

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВИШНЯНСЬКИЙ КОЛЕДЖ

ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Вишнянського коледжу
ЛНАУ

А.Є. Вантух

«10» січня 2017 р.

ПОГОДЖЕНО

Педагогічною радою

Вишнянського коледжу ЛНАУ

Протокол № 4

«10» січня 2017 р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Це положення розроблено відповідно до положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» затвердженого наказом Міністерства освіти України 08.04.1993 №93.

Практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки спеціалістів у вищих навчальних закладах і проводиться на оснащених відповідним чином базах навчальних закладів, а також на сучасних підприємствах і в організаціях різних галузей господарства.

У даному Положенні розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків усіх видів практики студентів різних спеціальностей навчання у Вишнянському коледжі Львівського національного аграрного університету.

1. МЕТА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1.1. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

1.2. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст.

1.3. Залежно від конкретної спеціальності практика може бути різних видів.

1.4. Перелік усіх видів практик для кожної спеціальності або спеціалізації, їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються в навчальних планах.

Заключною ланкою практичної підготовки є практика перед складанням іспитів перед державною екзаменаційною комісією. Під час цієї практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, дозбирається фактичний матеріал для виконання кваліфікаційної роботи, складання державних екзаменів.

1.5. Зміст і послідовність практики визначається програмою, яка розробляється предметною (цикловою) комісією згідно з навчальним планом.

На кожній ланці практики необхідно, щоб програми мали рекомендації щодо видів, форм, тестів перевірки рівня знань, умінь, навичок, яких студенти мають досягти. Ці вимоги об'єднуються в наскрізній програмі основному навчально-методичному документі практики.

Зміст наскрізної програми повинен відповідати даному Положенню, навчальному плану спеціальності і кваліфікаційній характеристиці молодшого спеціаліста. На основі наскрізної програми розробляються робочі програми відповідних видів практики.

Загалом наскрізна і робочі програми практики затверджуються керівником вищого навчального закладу.

Коледжем можуть розроблятися, окрім наскрізної і робочих програм практики, інші методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практики студентів.

2. БАЗИ ПРАКТИКИ

2.1. Практика студентів вищих навчальних закладів проводиться на базах практики, які мають відповідати вимогам програми.

При наявності у даному навчальному закладі державних замовлень на підготовку спеціалістів перелік баз практики надають закладу органи, які формували замовлення на спеціалістів. При підготовці спеціалістів вищим навчальним закладом за цільовими договорами з підприємствами, організаціями, установами бази практики передбачаються у цих договорах. У випадку, коли підготовка спеціалістів вищими навчальними закладами здійснюється за замовленням фізичних осіб, бази практики забезпечують ці особи (з врахуванням всіх вимог наскрізної програми та даного Положення) або вищі навчальні заклади, що визначається умовами договору на підготовку спеціалістів.

2.3. Студенти можуть самостійно з дозволу відповідних циклових (предметних) комісій підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

2.5. З базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) навчальний заклад завчасно укладати договори на її проведення за формою, визначеною в додатку 1. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період конкретного виду практики або до п'яти років.

При наявності в договорах (контрактах) на навчання студентів питання практики окремі договори можуть не укладатися.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

3.1. Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на керівника вищого навчального закладу. Навчально-методичне керівництво і виконання програм практик забезпечують відповідні циклові комісії навчального закладу. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням у коледжі здійснює керівник практики, який за рішенням керівника навчального закладу може бути підпорядкований заступнику директора з практичного навчання (з навчально-виробничої роботи).

3.2. До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені викладачі циклових комісій, а також директори та їх заступники, завідувачі відділеннями навчальних закладів, які брали безпосередню участь в навчальному процесі, по якому проводиться практика.

3.3. Керівник практики від вищого навчального закладу:

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики та вважає за потребу до прибуття студентів-практикантів проведення відповідних заходів;

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програми, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації чи інші), перелік яких встановлює навчальний заклад;

- повідомляє студентів про систему звітності з практики, прийняту цикловою комісією, а саме: подання письмового звіту, виконання кваліфікаційної роботи, вигляду оформлення виконаного індивідуального завдання тощо;

- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;

- контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;

- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, веде або організовує ведення табеля відвідування студентами бази практики;

- у складі комісії приймає заліки з практики;

- подає заступнику директора з практичного навчання письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики студентів.

3.4. Розподіл студентів на практику проводиться вищими навчальними закладами з урахуванням замовлень на підготовку спеціалістів і їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання.

3.5. Для студентів, які навчаються без відриву від виробництва, вищі навчальні заклади можуть передбачати практику тривалістю до одного місяця згідно з Положенням.

3.6. Бази практик в особі їх перших керівників разом з вищими навчальними закладами несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів.

3.7. Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практики, зазначені в окремих розділах договорів на проведення практики.

3.8. Студенти вищих навчальних закладів при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно скласти залік з практики.

4. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

4.1. Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та інше), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питань охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші. Оформляється звіт за вимогами, які встановлює вищий навчальний заклад.

4.2. Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідувачем кафедри або заступником директора навчального закладу. До складу комісії входять керівники практики від вищого навчального закладу і, за можливості, від баз практики, викладачі циклової комісії, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає залік у студентів протягом перших десяти днів після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписами членів комісії.

4.3. Оцінка студента за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю.

4.4. Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вищим навчальним закладом. Студент, який востаннє отримав негативну оцінку по практиці в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

4.5. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях циклової комісії, а загальні підсумки практики підводяться на педагогічній раді вищого навчального закладу не менше одного разу протягом навчального року.

5. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ

5.1. Джерела фінансування практики студентів вищих навчальних закладів визначаються формою замовлення на спеціалістів: державні кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності, або кошти фізичних осіб.

Суб'єкти-замовники спеціалістів перераховують вищому навчальному закладу кошти на практику студентів у терміни і в обсягах, передбачених відповідними статтями договорів чи контрактів на підготовку спеціалістів.

5.2. Витрати на практику студентів вищого навчального закладу входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку спеціалістів. Розмір витрат на практику студентів визначається кошторисом-калькуляцією, що розробляє вищий навчальний заклад і погоджує з базами практики, із розрахунку вартості проходження практики одного студента за тиждень.

Основними статтями калькуляції витрат на практику можуть бути:

- оплата праці безпосереднього керівника практики;
- разові витрати на організацію і підведення підсумків практики (укладання договору, проведення інструктажів, вибір місця практики та інше);
- витрати на матеріальне забезпечення практики;
- оплата консультацій, екскурсій та інших одноразових загальних заходів, які можуть проводитися спеціалістами баз практики, та інше.

5.3. Оплата праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснюється навчальним закладом згідно з діючими в період практики ставками погодинної оплати праці працівників, зайнятих в усіх галузях народного господарства за проведення учбових занять із розрахунку 1 година на одного студента на тиждень. (Абзац перший пункту 5.3 в редакції Наказу Міністерства освіти України N 351 ([v0351281-94](#)) від 20.12.94)

Форма оплати праці спеціалістів баз практики вказується в договорі і може проводитись через фінансові органи баз практики або безпосередньо навчальними закладами за трудовою угодою за формою, визначеною у додатку 2.

5.6. Під час практики за студентами зберігається право на одержання стипендії за результатами підсумкового контролю.

5.12. Терміни і витрати часу на керівництво практикою, кількість студентів у групах і підгрупах, а також інші організаційні питання практики, не обумовлені в даному Положенні, встановлюються самостійно навчальним закладом відповідно до навчальних планів та фінансування.

Додаток

I

ДОГОВІР № _____

на проведення практики студентів вищих навчальних закладів

Місто _____ " _____ " _____ 199__ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони _____

(назва навчального закладу)
(надалі - навчальний заклад), в особі _____

-----,
(посада, прізвище, ініціали)
діючого на підставі -----,
(статут або доручення)

і, з другої сторони, -----
(назва підприємства, організації, установи)
(надалі - база практики), в особі -----
(посада

-----, діючого на підставі
прізвище, ініціали)

(Статут підприємства, розпорядження, доручення)
уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом:

N	Номер і назва спеціальності	Курс	Вид практи	Кількість студентів	термін практики	
					поча-ток	кінець

1.2. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити необхідні умови для виконання студентами програм практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці. Забезпечити спецодягом, запобіжними засобами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами, встановленими для штатних працівників.

1.5. Надати студентам-практикантам і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти навчальний заклад.

1.7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити якість підготовленого ним звіту.

1.8. Додаткові умови _____

2. Навчальний заклад зобов'язується:

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, що сталися з студентами.

2.4. Сплатити в установленому порядку за проведення практики студентів, за погодженням з базою практики, згідно з кошторисом-калькуляцією - гр.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору.

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з законодавством про працю в Україні.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються в установленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складений у двох примірниках - по одному базі практики і навчальному закладу.

3.5. Юридичні адреси сторін і розрахункові рахунки: Навчального закладу

_____

Бази практики

Додаток: кошторис-калькуляція витрат на проведення практики студентів.

Підписи та печатки:

Навчальний заклад

База практики:

_____

" ___ " _____ 199_ р.

_____

" ___ " _____ 199_ р.

Додаток до договору на
проведення практики студентів
вищих навчальних закладів

від " ___ " _____ 199_ р.

КОШТОРИС-КАЛЬКУЛЯЦІЯ
витрат на проведення практики студентів

(назва учбового закладу)

на -----

(назва бази практики)

NN	Види витрат	Сума
п/п		(гр.)

1. Оплата праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснюється навчальним закладом згідно з діючими в період практики ставками погодинної оплати праці працівників, зайнятих в усіх галузях народного господарства за проведення учбових занять із розрахунку 1 година на одного студента на тиждень.

(Пункт 1 в редакції Наказу Міністерства Н 351([v0351281-94](#)) від 20.12.94)

2. Витрати на організацію, проведення і підведення підсумків практики: заключення договору, інструктажі, підбір місць практики, прийняття заліків, складання характеристик та інші організаційні витрати _____
(позначте)

3. Матеріальне забезпечення практики:

_____
(позначте)

4. Оплата консультацій, екскурсій, лекцій та інших одноразових витрат _____
(позначте)

5. Інші види витрат _____
(позначте)

Всього: _____

Підписи:

Від бази практики:

Від навчального закладу:

Затверджую

Директор

" _____ " _____ 199__ р.

ТРУДОВА УГОДА

Місто _____ " ____ " _____ 199_ р.

ми, представник _____ в особі
(назва навчального закладу)

_____
(посада, прізвище, ініціали) (надалі - Замовник)

з одного боку, та громадянин _____,
(прізвище, ім'я, по батькові)

займаючий посаду в _____,
(назва підприємства - бази практики)

який мешкає за адресою _____

має паспорт серії _____ N _____ (надалі - Виконавець),

з другого боку, уклали трудову угоду про те, що:

1. Замовник доручає, а Виконавець бере на себе безпосереднє керівництво практикою _____ чол. студентів _____ курсу по спеціальності _____ протягом _____ тижнів з _____ по _____ 199__ р.

згідно з договором N _____ від _____,

укладеним між базою практики _____
(назва підприємства)

і навчальним закладом _____

_____
(назва навчального закладу)

2. Виконавець зобов'язується:

2.1. Здійснювати безпосереднє керівництво практикою студентів, зазначених у п.1, згідно з Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України

2.2. Після закінчення практики подавати до навчального закладу довідку, засвідчену керівником бази практики, про фактичну кількість студентів, які проходили практику, і строки керівництва, котра є підставою для кінцевих фінансових розрахунків за виконану роботу.

2.3. Про всі порушення студентами-практикантами розпорядку дня, техніки безпеки і невиконання програми негайно доповідати навчальному закладу.

2.4. У разі об'єктивної неможливості виконати відповідно до п.1 термін і обсяг роботи повинен завчасно попередити про це Замовника.

3. Замовник зобов'язується:

3.1. Виконати передбачені для навчального закладу умови договору зазначені в п.1.

3.2. Подавати Виконавцю методичну допомогу в організації та проведенні практики.

3.3. Оплата праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснюється навчальним закладом.

4. Ця трудова угода складена у трьох примірниках: два зберігаються у Замовника і один у Виконавця.

Підписи:

Замовник _____

Виконавець _____